18.08.2026

Umetna inteligenca v podjetju: od avtomatizacije do konkurenčne prednosti

Umetna inteligenca je v zadnjih letih iz raziskovalnih laboratorijev in velikih tehnoloških podjetij postala dostopno poslovno orodje tudi za mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP). Njena največja vrednost ni v tem, da zna napisati besedilo ali ustvariti sliko, temveč da podjetjem pomaga delati hitreje, sprejemati boljše odločitve in učinkoviteje izkoristiti omejene vire.

Za podjetnike zato ključno vprašanje ni več, ali bo umetna inteligenca vplivala na poslovanje, temveč kako jo vključiti v poslovne procese tako, da bo ustvarjala merljive poslovne koristi.

Evropska unija umetno inteligenco uvršča med ključne tehnologije digitalne preobrazbe in jo podpira z vrsto razvojnih programov, hkrati pa z Aktom o umetni inteligenci (AI Act) postavlja okvir za njeno odgovorno uporabo. Uspešna uvedba umetne inteligence pa ni predvsem tehnološki projekt. Je poslovna odločitev, ki zahteva jasne cilje, dobro poznavanje procesov, kakovostne podatke in pripravljenost na spremembe.

Umetna inteligenca kot naslednji korak digitalne preobrazbe

Večina podjetij je v zadnjih letih že digitalizirala del svojega poslovanja. Uporabljajo ERP- in CRM-sisteme, računovodske programe, spletne trgovine ter druga digitalna orodja, ki ustvarjajo velike količine podatkov.

Umetna inteligenca predstavlja naslednji korak digitalne preobrazbe. Zbrane podatke pretvarja v uporabne informacije za hitrejše in bolj utemeljene poslovne odločitve. Omogoča prepoznavanje vzorcev, napovedovanje trendov in boljše razumevanje potreb kupcev.

Za podjetnike to pomeni pomemben premik v razmišljanju. Umetna inteligenca ni več le tehnološko orodje, temveč podpora sodobnemu vodenju podjetja, izboljševanju procesov in ustvarjanju večje vrednosti za kupce.

Največja vrednost umetne inteligence je v izboljšanju poslovnih procesov

Sofinancira Evropska unija

Umetno inteligenco pogosto povezujemo z avtomatizacijo posameznih opravil, kot so priprava besedil, prevajanje ali izdelava predstavitev. Njena največja poslovna vrednost pa je v izboljšanju celotnih poslovnih procesov.

To velja za vsa podjetja, še posebej za samostojne podjetnike, ki pogosto sami skrbijo za prodajo, administracijo, izvedbo storitev in komunikacijo s strankami. Vsaka prihranjena ura jim omogoča, da več časa namenijo razvoju poslovanja.

Zato se uvajanje umetne inteligence ne začne z izbiro orodja, ampak z razumevanjem lastnega poslovanja. Dober prvi korak je pregled vsakodnevnega dela in iskanje odgovorov na vprašanja:

1. Katero opravilo mi vsak teden vzame največ časa?
2. Kaj največkrat delam ročno ali prepisujem?
3. Na kaj stranke najpogosteje čakajo?
4. Kje se napake ali reklamacije ponavljajo?
5. Katere podatke zbiram, pa jih pri odločanju ne uporabljam?

Odgovori hitro pokažejo, kje lahko umetna inteligenca prinese največ koristi. Šele na podlagi takšne analize je smiselno uvajati avtomatizacijo, ki podjetnika razbremeni rutinskih opravil in mu omogoči, da se posveti dejavnostim z največjo dodano vrednostjo.

Za večino MSP podjetij ni smiselno uvajati umetne inteligence na vseh področjih hkrati. Veliko učinkoviteje je izboljšati en proces – na primer pripravo ponudb, obdelavo povpraševanj, podporo strankam ali analizo prodajnih podatkov. Ko podjetje doseže prve merljive rezultate, lažje prepozna nove priložnosti in postopno širi uporabo umetne inteligence tudi na druga področja poslovanja.

Od podatkov do boljših poslovnih odločitev

Vsako podjetje vsak dan ustvarja podatke – o prodaji, kupcih, stroških, povpraševanjih in izvedenih storitvah. Njihova prava vrednost pa ni v zbiranju, temveč v uporabi pri odločanju.

Umetna inteligenca pomaga podjetniku razumeti ne le, kaj se je zgodilo, ampak tudi zakaj, kaj lahko pričakuje v prihodnje in kje so največje priložnosti za izboljšave. Tako odločitve vse bolj temeljijo na podatkih in manj na občutku.

Pri tem imajo pomembno vlogo ključni kazalniki uspešnosti (KPI), kot so odzivni čas na povpraševanja, stopnja konverzije ponudb, zadovoljstvo kupcev ali produktivnost procesov. Umetna inteligenca omogoča njihovo sprotno spremljanje, opozarja na odstopanja in podjetniku pomaga pravočasno ukrepati.

I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Namesto pregledovanja obsežnih poročil dobi podjetnik jasne informacije, ki mu pomagajo sprejemati hitrejše in bolje utemeljene poslovne odločitve.

Odgovorna uporaba umetne inteligence

Evropska unija želi razvoj umetne inteligence spodbujati na način, ki krepi zaupanje uporabnikov in hkrati varuje njihove pravice. Zato je sprejela Akt o umetni inteligenci (AI Act), prvi celovit regulativni okvir na tem področju.

Za večino MSP podjetij nova zakonodaja ne pomeni večjih administrativnih obveznosti, vendar poudarja nekaj pomembnih načel dobrega poslovanja:

- pregledno uporabo umetne inteligence,
- odgovorno ravnanje z osebnimi podatki,
- kakovostne in zakonito pridobljene podatke,
- človeški nadzor pri pomembnih odločitvah,
- ustrezno usposobljenost zaposlenih.

Podjetja morajo biti pozorna tudi na varovanje poslovnih skrivnosti. V javno dostopna AI-orodja ni priporočljivo vnašati zaupnih poslovnih informacij, razvojnih načrtov ali osebnih podatkov, če za to niso zagotovljeni ustrezni varnostni mehanizmi.

Odgovorna uporaba umetne inteligence, zato ni le vprašanje skladnosti z zakonodajo, temveč tudi pomemben element upravljanja poslovnih tveganj.

Zaključek

Umetna inteligenca ni več tehnologija prihodnosti, temveč poslovno orodje sedanjosti. Podjetjem pomaga izboljšati procese, sprejemati boljše odločitve in ustvarjati večjo vrednost za kupce.

Za MSP-je ter samostojne podjetnike predstavlja pomembno priložnost za rast. Uspeh pa ni odvisen od izbire najnaprednejšega AI-orodja, temveč od razumevanja lastnega poslovanja in prepoznavanja področij, kjer lahko umetna inteligenca prinese največ koristi.

Prvi korak zato ni vprašanje, katero orodje uporabiti, ampak kateri poslovni izziv želimo rešiti. Ko podjetje izhaja iz konkretnih potreb in umetno inteligenco uvaja premišljeno, ta postane zanesljiv partner pri rasti, večji učinkovitosti in dolgoročni konkurenčnosti. Umetna inteligenca ne nadomešča znanja, izkušenj ali osebnega odnosa.

I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija

Literatura in viri:

1. **AI Act (Uredba (EU) 2024/1689)**
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj

2. **ENISA. (2023).** *Artificial Intelligence and Cybersecurity.*
https://www.enisa.europa.eu/sites/default/files/publications/Artificial%20Intelligence%20and%20Cybersecurity%20Research.pdf

3. European Commission. (2023). *Digital Decade Policy Programme 2030.* https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-decade-policy-programme-2030

4. **OECD.AI – Broad Adoption of AI by SMEs: Overview of 2023 Activities and 2024 Outlook**
https://oecd.ai/en/wonk/documents/broad-adoption-of-ai-by-smes-overview-of-2023-activities-and-2024-outlook

5. **OECD AI Principles**
https://oecd.ai/en/ai-principles

6. **OECD – Generative AI and the SME Workforce (2025)**
https://www.oecd.org/en/publications/generative-ai-and-the-sme-workforce_2d08b99d-en.html

7. **World Economic Forum – Future of Jobs Report 2025**
https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2025/

Petra Knez Bahor, podjetniška mentorica

Inkubator d.o.o. Sežana

I FEEL SLOVENIA
Sofinancira Evropska unija